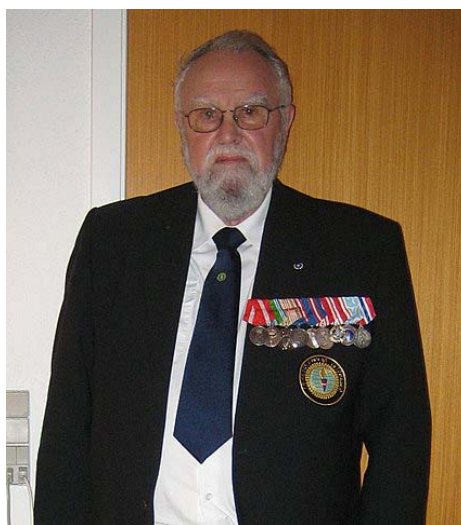

Mit møde med Frihedsbevægelsen.

af Asger Andersen.

Da jeg i slutningen af 1944 kom ud på Strandgården på Over Draaby Strand med brød sammen med Chr. Ebbesen (som kørte med brød fra Jægerspris Mølle bageri, men ellers blev der købt Brød hos Andersen i Jægerspris, der kom jeg også meget for det var Lillys broder der havde bageriet.) Der trak Gunnar Marboe (som var chef for frihedsbevægelsen her) mig til side, medens Chr. Ebbesen blev budt på en øl, der spurgte han mig om jeg ville tage til København med meddelelser, det sagde jeg ja til. Far og Mor vidste ikke noget om dette her. Der blev meget jeg skulle lære udenad, da meddelelserne blev givet mig på en lille seddel og så skulle jeg lære det udenad. Jeg fik fat i et gammelt kort over København så jeg kunne se hvor gaderne lå og jeg havde også været med far og mor til København flere gange, for vi havde jo familie der inde både på far's og mor's side.

Det var sådan, at jeg tog til den gade hvor jeg så blev kontaktet af en person, som jeg ikke kendte, men jeg havde et kodeord, han skulle sige noget til mig og så skulle jeg svare ham med en anden sætning, og hvis jeg var i tvivl så stillede jeg ham endnu et spørgsmål og så skulle han svare og var det så den rigtige så fik han eller hun koden udleveret. Jeg kan fortælle en gang på Østerbrogade kom der en mand til mig sagde et ord til mig og så var jeg klar over at der var noget galt, han sagde, kom væk, tag hen til Østerbros svømmehal, jeg tog med samme den første sporvogn og kørte væk. Jeg hørte bagefter at fem til ti minutter efter, så blev gaden spærret af Tyskerne og Gestapo, der skulle være en Razzia, men jeg kom da væk og fik afleveret min besked.

Efter den første gang, som var en let tur, jeg havde studeret kortet nøje, så jeg viste hvor jeg skulle hen, det blev til mange gange helt frem til den 5. maj 1945, den sidste gang var så vidt jeg husker den 2. maj 1945 der var meget spænding på den dag og det blev sent inden jeg kom hjem, det var den eneste gang Mor spurgte mig, hvor jeg havde været henne. Men jeg husker også en bestemt dato det var så vidt

jeg husker 18-19 marts 1945 da var jeg inde på Østerbro med en meddelelse og bag efter kunne jeg forstå at det var om de frihedskæmpere der var på Shellhuset, som skulle væk derfra efter bygningen var blevet bombet den 21. marts 1945. Der er også to andre episoder som jeg har prøvet at fortrænge men det kan jeg ikke de kommer hele tiden frem, den ene gang var i Istedgade næsten på hjørnet af Skydebanegade. Jeg havde lige fået kontakt med den mand der skulle have min besked da vi blev standset af to mænd i almindeligt tøj, det var ham de henvendte sig til, så jeg trak mig langsomt hen til hjørnet ned mod Skydebanen og parken der var ikke så langt, men da jeg nåede halvvejen begyndte jeg at løbe, da havde de opdaget at jeg var væk, der blev råbt til mig og der blev skudt efter mig, men uden at ramme, jeg var lige nået indgangen til parken da det andet skud kom, det gik lige forbi min højre arm så var jeg inde i parken og så gik det stærkt med at komme væk og da tog jeg ud til min moster på Frederiksberg, men der var ingen hjemme så vovede jeg at komme til en station og tog toget hjem til Frederikssund. Den anden gang var også i det område men nede ved Enghavevej der næsten gentog det samme sig, vi var næsten ved indgangen til Enghaven så jeg gik lige så stærkt jeg kunne og så i løb da jeg hørte råb bag mig og der blev skudt efter mig, men jeg bare løb og den gang kunne jeg løbe for jeg gik til atletik og løb har altid været mit bedste men jeg kunne høre kuglerne visle om hovedet på mig, men jeg kom da ud og så tog jeg ud til min moster på Frederiksberg og denne gang var hun hjemme men de gange glemmer jeg ikke, det er meget svært selv så mange år efter, så ser og hører man det igen og igen, men glemme det kan jeg ikke, når det kommer så har jeg det ikke godt i et stykke tid efter.

Jeg kan også fortælle om en dag jeg var med far på stranden for at røgte garn og skulle sætte nogle nye, vi skulle ud på rendekanten på Neder-Dråby siden og det var den 3. april 1945 meget tidlig. Det var næsten mørkt endnu, da der kom et fly og tog vandet på den anden side, altså den nødlandede på ca.3 m vand. Vi fortsatte ud for at hale garn op, det gik ikke så stærkt for vi skulle ro og der var langt inde fra Neder Dråby bugten og ud til hvor vi skulle hale garn op, det var begyndt at lysne, og vi kunne se at der var en leben oppe på vejen af folk der løb og kørte frem og tilbage, da jeg lige pludselig fik øje på 2 hoveder i vandet på vej over fjorden, mod Kitnæs, far sagde, da vi kom til en samling af garnene at jeg skulle sætte en vager på, det gjorde jeg, og så vendte far båden, samtidig sagde han, at jeg skulle tage fortøjnings trossen både for og bag, så var far kommet hen på siden af de to, det viste sig at det var 2 britiske flyvere, far sagde jeg skulle sætte rebet ned under armene på dem begge og sætte det fast på toften agter, imedens satte far sejlet og vi sejlede væk fra stedet med dem slæbende på siden, men ikke ret langt, kun indtil vi var langt nok væk, så sagde far at jeg skulle tage rorpinden for han skulle trække dem op i båden og ned i bunden af den, så sejlede vi hjemover, men de tog et kort frem og pegede på Frederiksværk, men det turde far ikke, for han vidste at Tyskerne havde så mange folk til at bevogte Stålværket, da vi kom til Dyrnæsbroen lagde vi til der, så ville de svømme over når det blev mørkt, men så tog far båden og stagede den ud for enden af broen og viste dem hvor meget strøm der løb der og hvor mange hvirvelstrømme der var, så enden på det hele blev at vi satte kursen lige over på Ølsted siden der var meget Sydgående strøm den dag, men jeg fik set at de havde et papir hvorpå der stod Kregme og Frederiksværk på, men ikke noget navn, vi gik så langt ind på Store Havelse siden så båden tog bunden så sprang de i

vandet og vadede hurtig ind, det sidste vi så til dem var at de kom ned bag nogle buske og så sejlede vi over på den anden side igen og der satte vi så de garn vi havde med, selv om at far godt vidste, at der ikke var nogle fisk der på denne årstid, men det var kun for at have et alibi (vi kunne ikke tale med dem, kun med fagter). Efter vi flyttede til Jægerspris blev jeg overflyttet til Frederikssund Politikompagni 9132, der lærte jeg nogle nye folk at kende og under en øvelse talte jeg med Svend Bjørn Jensen (kaldet gammelfar) han var tidligere Modstandsmand i Frederiksværk, vi kom til at tale om den tid. Han var ellers ikke meget for at tale om dette emne, men da han opdagede at jeg selv havde været med, så kunne vi godt tale sammen om det.

Da kom vi ind på de 2 engelske flyvere der nødlandede ved Frederikssund og der fortalte han mig at det var folk fra Frederiksværk der formidlede besked til København og der var det at gruppen af 1944 kom frem, men han talte om en leder der blev kaldt for (" Knud ") der har jeg senere fundet frem til at han er identisk med Ib Mogens Bech Christensen (Kilde Besættelsens Hvem Hvad Hvor side 277). De fik dem videre til Sverige." Knud " alias Ib Mogens Bech Christensen blev skudt den 23. april. 1945 ved Hareskoven nord for København i ildkamp med en tysk patrulje.(Kilde Besættelsens Hvem Hvad Hvor side 277).

Jeg husker den 5. maj ret godt for jeg havde fået en maskinpistol og nogle håndgranater til opbevaring, dem tog jeg den 5. maj, hvor jeg kørte op til den mand, jeg skulle aflevere dem til, det gjorde jeg også, samtidig spurgte jeg hvad jeg skulle lave, men fik den besked nu havde de ikke brug for skolebørn mere, så jeg kunne bare "skrubbe" af. Der blev jeg sur og ked af det for jeg havde også sat livet til lige som de andre, men da jeg vendte mig og gik, sagde han: Her: du kan få dette Armbind så kan du sige du har været med, det var Frihedskæmpernes Armbind med de Hvide, Røde og Blå farver. Det varede lige til 2005, selv om jeg blev opfordret både af Egil Mehr, Leif Bjørner og af Knud Olsen om at melde mig ind i Frihedskampens Veteraner, men det blev først den 12 marts 2005 og jeg modtog FRIHEDSKAMPENS VETERANERS , " ERINDRINGSTEGN ", den 10. april 2005. Der blev spurgt hvorfor jeg først meldte mig nu. Det fortalte jeg dem så, og blev accepteret med det samme og der blev også spurgt hvad jeg blev kaldt, hvad mit dæknavn var, jeg blev kaldt for "Drengen", da blev der svaret at der måske var nogen der kunne huske mig fra sidste del af 1945. Politiet blev taget ved et kup den 19. september 1944, der blev blæst luftalarm og det var lige ved et vagtskifte, så der blev taget mange og de blev sendt i koncentrationslejr i Tyskland, men der var mange der havde fået en advarsel før og de slap fri.

Jeg kan huske nogle stykker der var med Modstandsbevægelsen, der var brødrene Carl & Sofus Lassen, de var ude fra mellemløbet i Jægerspris Skoven, Oluf Zinkild, træneren af travheste Olsson på Anneksgården i Neder Draaby, Oskar Madsen, Egil Mehr, samt brødrene Paul, Anton, Alex Schkliaroff, der var også en der hed Amnitsbøl, og Johan Aarøe Petersen (også kaldet Totter, han var født den 1. dec. 1921 og døde den 12. aug. 1953), samt Poul Ege Olsen som blev gift med Gunnar Marboe's datter Birgit, Gunnar Marboe døde den 30. januar 1977. Det er kun nogle af dem jeg kan huske, men de vidste ikke hvad jeg lavede og hvem jeg var, det var som Gunnar sagde færre der kender til dig bedre er det både for dig og for os.

Brikkerne faldt på plads den 16 april 2008

Frihedskampens Veteraner holdt Landsmøde på Hotel Imperial i København den 2008-04-16

Der blev jeg kontaktet af 2 mænd der stod udenfor da jeg ankom. Det var 2 mænd, deres dæknævne var Axel og Peter, men jeg kender deres rigtige navne. De havde ledt efter mig fra august 2007 hvor jeg havde et indlæg i FV. bladet. De havde ikke meget at gå efter, kun mit navn og jeg var fra Jægerspris. De havde forsøgt på folkeregistret, men uden cpr. nr. skulle de i de gamle arkiver. Derfor prøvede de at stille sig op ved indgangen til Imperial. De havde ellers spurgt kassereren om han kunne give dem min adresse og evt. telefon nr. men det kunne de ikke få.

Derfor stillede de sig op ved indgangen og da de så, jeg kom, kunne de genkende mig ud fra billederne som var i bladet sammen med mit indlæg, det var et nutidigt billede og et ungdomsbillede.

De spurgte pænt om jeg ville tale med dem ang. min artikel i bladet. Det viste sig at den ene var ham jeg havde kontaktet på Østerbrogade hvor han sagde til mig at vi skulle mødes ved Østerbros Svømmehal. Han fortalte, at ham jeg havde kontakt med på hjørnet af Istedgade og Skydebanegade, han blev taget af Tyskerne den dag, hvor jeg slap fri ved at løbe gennem parken, han blev taget med til Shellhuset og var under forhør i 5 dage, men han havde kun fået meddelelsen i kode så Gestapo fik ikke noget ud af ham. Han blev sendt til Neuengamme kz-lejr og Dachau hvor han ikke kom hjem fra.

Det viste sig, at der var en stikker i den gruppe på 15 mand som havde stukket os. Det opdagede de, så næste gang der kom en meddelelse til dem " Det var også mig der kom med den". Det var ved Enghaveparken, dengang vi blev stoppet var han ved siden af Gestapomanden, men der greb gruppen ind da de så jeg stak af og ind i parken. De blev taget med og stikkeren blev skudt samme aften. Hvad der blev af Gestapomanden talte de ikke om, man kan kun gisne om hvad der skete med ham for han var også dansker. De havde et tæt samarbejde med Gunnar Marboe. Gruppen var sammensat, halvdelen var militærfolk og resten var akademikere. De havde også et tæt samarbejde med Ib Mogens Beck Christensen kaldet "Knud", det var også dem der havde hentet de 2 Flyvere i Kregme og "Knud", havde sendt dem over sundet til Sverige. Det var rart at få det bekræftet så brikkerne faldt på plads. De fortalte også at nogle af deres folk havde været ude på Strandgården hos Marboe fordi de ikke kunne være i København, og de havde sagt til ham om han ikke syntes hans kurer var lige lovlig ung selvom han virkede ældre end han var, men Gunnar svarede dem at det var den bedste løsning for han var bare god, for som han også sagde så så de ikke så meget efter en stor dreng som efter en voksen. De blev standset måske flere gange på vej til København. De spurgte også mig om hvad jeg ville have svaret, hvis jeg var blevet stoppet, dertil sagde jeg, at jeg skulle ind til min moster på Frederiksberg, det var jeg også et par gange, og så tog de afsked med mig, Den ene havde været i et af ministeriet og den anden havde også været der, men mest i udlandet.

Så gik de og jeg fik meget at tænke over bagefter.